

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԵՎ ԹԵՍՏԱՎՈՐՄԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

ՈՒՍՈՒՑՈՒՅԻՆ ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ԳԻՏԵԼԻՔԻ ՍՏՈՒԳՈՒՄ

2021

ՔԻՄԻԱ

ԹԵՍ 2

ՔՆՆԱՍԵՆՅԱԿԻ ՀԱՍՏՐԸ

ՆԱՏԱՐԱՆԻ ՀԱՍՏՐԸ

Հարգելի՝ ուսուցիչ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության:
Ուշադիր կարդացե՞ք յուրաքանչյուր առաջադրանք: Եթե չի հաջողվում որևէ
առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող եք
դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Թեսու-զրքույկի էջերի դատարկ մասերը կարող եք օգտագործել սևագրության համար:

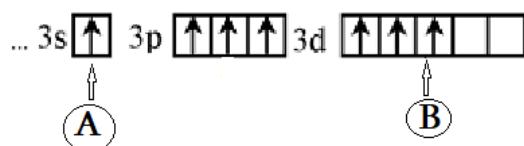
1 Ω^oր շարք է ներառված N114 տարրի ատոմի արտաքին էլեկտրոնային շերտի էլեկտրոնային բանաձևը և ընտանիքին պատկանելիությունը:

- 1) ...5f¹⁴6d¹⁰7s¹7p⁴, f - տարրերի
- 2) ...5f¹⁴6d¹⁰7s²7p³, p - տարրերի
- 3) ...5f¹⁴6d¹⁰7s²7p², p - տարրերի
- 4) ...5f¹⁴6d¹⁰7s¹7p³, f - տարրերի

2 Տարրի իզոտոպի զանգվածային թիվը 2,267 անգամ մեծ է պրոտոնների թվից: Հայտնի է, որ նեյտրոնների թիվը 38 է: Ω^oրն է տարրի քիմիական նշանը:

- 1) Cd
- 2) Cu
- 3) Zn
- 4) Mo

3 Տրված է զրգությամբ վիճակում գտնվող քլորի ատոմի 3-րդ էներգիական մակարդակի էլեկտրոնա-զրաֆիկական բանաձևը:

Ω^oր միանման քվանտային թվերն ունեն A և B տառերով նշված էլեկտրոնները:

- 1) գլխավոր, մազնիսական և սպինային
- 2) միայն սպինային
- 3) գլխավոր և սպինային
- 4) գլխավոր, օրբիտալային և սպինային

4 Համանուն իոն պարունակող երկու էլեկտրոլիտների՝ HNO₂ և NH₄NO₂ հավասարամոլային լուծույթների հավասար ծավալներում համանուն իոնի քանակը ո՞ր դեպքում ավելի մեծ կլինի:

Պատասխանում ընտրված էլեկտրոլիտի 24 մոլ ատոմ պարունակող նմուշի զանգվածն (q) է.

- 1) 384
- 2) 282
- 3) 192
- 4) 141

5 Որքա՞ն է անջուր պրնձի(II) սուլֆատի հիդրատացման ստանդարտ էնթալպիան (կՋ/մոլ), եթե նրա լուծման ստանդարտ էնթալպիան - 66,5 կՋ/մոլ է, իսկ բյուրեղահիդրատի լուծման ստանդարտ էնթալպիան՝ +11,7 կՋ/մոլ:

- 1) -78,2
- 2) -54,8
- 3) 54,8
- 4) 78,2

6 Արծաթի քլորիդը լուծել են ամոնիակաջրում: Ո՞ր պնդումներն են ճիշտ այդ գործընթացի վերաբերյալ:

- ա. Առաջանում են կոռորդիչնացիոն կապեր:
- բ. Ազոտի օքսիդացման աստիճանը մնում է անփոփոխ:
- գ. Ամոնիակը ազդում է որպես հիմք:

- 1) ա, գ
- 2) ա, բ
- 3) ա, բ, գ
- 4) բ, գ

7 Թթվածնավոր օրգանական միացությունում ածխածնի զանգվածային բաժինը 62,069% է, իսկ ջրածնինը՝ 10,345%: Ո՞րն է այդ բաղադրությամբ նյութերի կայուն իզոմերներում մեթիլ խմբերի ընդհանուր թիվը:

- 1) 7
- 2) 5
- 3) 3
- 4) 4

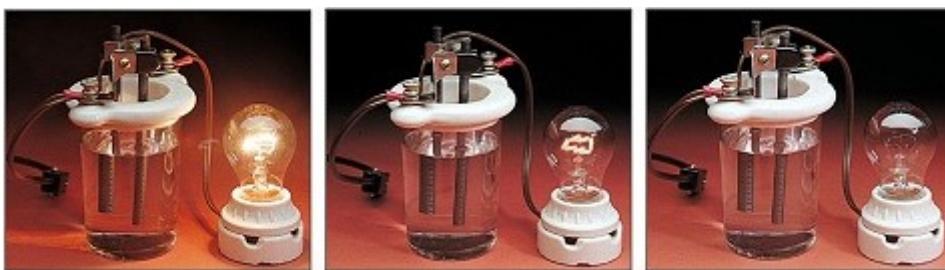
8 Մեկ մոլ Na_3PO_4 պարունակող ջրային լուծույթին քանի⁹ մոլ NaCl ավելացնելիս կատիոնների քանակը կգերազանցի անիոնների քանակը 2,25 անգամ (հիդրոլիզն անտեսել):

- 1) 0,8
- 2) 0,2
- 3) 0,4
- 4) 0,6

- 9** Տրված ջրածնային միացություններում ի՞նչ հիբրիդային վիճակում են գտնվում ածխածնի, ազոտի և թթվածնի ատոմների վալենտային օրբիտալները: Ո՞րն է ձիշտ պատասխանների շարքը:

	CH ₄	C ₂ H ₂	NH ₃	N ₂ H ₄	H ₂ O	H ₂ O ₂
1)	sp ³	sp ³	sp ³	sp ²	sp ³	sp ²
2)	sp ³	sp	sp ³	sp ²	sp ³	sp ²
3)	sp ³	sp	sp ³	sp ³	sp ³	sp ³
4)	sp ³	sp	sp ³	sp	sp ³	sp

- 10** Ազոտային թթվի (1), էթանոլի (2) և կալիումի նիտրատի (3) հավասար քանակներ պարունակող ջրային լուծույթները ներառված են կեկտրահաղորդականություն ստուգող սարքերում(նկար):

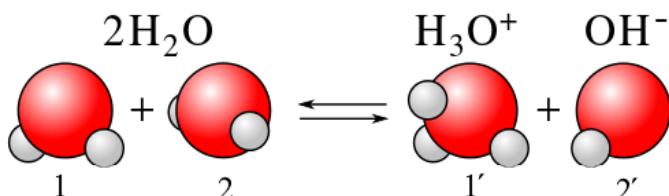

Որպես պատասխան ներկայացնել նյութերի համարները եռանիշ թվի ձևով՝ ըստ նկարում պատկերված լամպերի պայծառության՝ ձախից աջ:

- 1) 312
- 2) 123
- 3) 213
- 4) 231

11-12. Ըստ պրոտոլիտիկ տեսության՝

- 11** Նյութերի ի՞նչ դասերի են պատկանում ջրի ինքնաղիսցման հավասարման մեջ համարակալված կառուցվածքային մասնիկները համապատասխանաբար՝ 1, 2, 1', 2'.

Ո՞րն է ձիշտ պատասխանների շարքը.

- 1) հիմք, թթու, թթու, հիմք
- 2) հիմք, թթու, աղ, հիմք
- 3) թթու, հիմք, աղ, ջուր
- 4) ջուր, ջուր, հիմք, թթու

- 12** Շարքերից երեքում տրված են միայն մեկական տիպի մասնիկներ՝ հիմնային, երկդիմի կամ թթվային հատկություններ ունեցող: Ընտրել պատասխանների այն տարբերակը, որում այդ շարքերը նշող տառերն են՝ համապատասխան հերթականությամբ՝ հիմնային, երկդիմի և թթվային:
- H_2O , HSO_4^- , $\text{NH}_2\text{CH}_2\text{COOH}$
  - HNO_3 , HSO_4^- , H_2SO_4
  - H_3O^+ , NH_4^+ , HNO_3
  - NH_3 , CH_3NH_2 , $\text{NH}_2\text{CH}_2\text{COOH}$
  - H_2PO_4^- , HPO_4^{2-} , CH_3COOH
  - SO_4^{2-} , $\text{C}_6\text{H}_5\text{NH}_2$, PO_4^{3-}

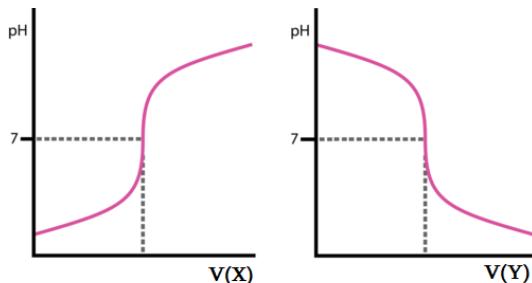
Ո՞րն է ճիշտ պատասխանների շարքը.

- թ, ե, դ
- դ, թ, ե
- ա, զ, գ
- զ, ա, գ

- 13** 0,025 մոլ ազոտական թթվի վերականգնման արդյունքում ազոտի ատոմները միացրել են $4,515 \cdot 10^{22}$ թվով էլեկտրոններ: Ո՞րն է վերականգնման արգասիքի բանաձևը:

- NH_3
- NO_2
- NO
- N_2O

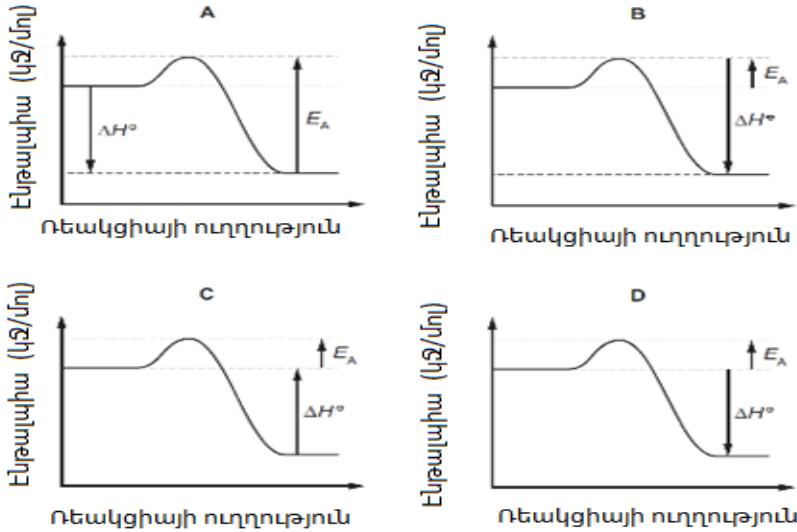
- 14** Քիմիական բանաձևերի հետևյալ շարքից՝ ա) HNO_2 , թ) KOH , զ) HClO , դ) H_2SO_3 , ե) HCl , զ) NH_4OH , է) $\text{Be}(\text{OH})_2$ որո՞նք կարող են լինել տիտրվող լուծույթներին ավելացվող տիտրող լուծույթները (X և Y) համապատասխանաբար, ըստ հետևյալ տիտրման կորերի:

- թ և ե
- դ և թ
- զ և զ
- է և ա

15

Ազոտի մոնօքսիդը՝ NO, և բրոմի գոլորշիները փոխազդում են ըստ հետևյալ ռեակցիայի հավասարման: $2\text{NO}(\text{q}) + \text{Br}_2(\text{q}) \rightarrow 2\text{NOBr}(\text{q})$, $\Delta H^\circ = -23 \text{ kJ / mol}$:
 Ռեակցիայի ակտիվացման էներգիան $+5.4 \text{ kJ / mol}$: Ո՞րն է ռեակցիայի ընթացքի ձիշտ պատճենը (դիագրամը):

- 1) D
- 2) A
- 3) B
- 4) C

16

Համապատասխանեցրեք ռեակցիաների ուրվագրեր՝ կալիումի պերմանգանատի վերօք հատկությունների և ռեակցիայի հավասարման գործակիցների գումարի հետ:

Ռեակցիայի հավասարում	KMnO ₄ -ի վերօք հատկություն	Ռեակցիայի հավասարման գործակիցների գումար
w) $\text{KMnO}_4 + \text{HCl} \rightarrow \text{Cl}_2 + \text{MnCl}_2 + \text{KCl} + \text{H}_2\text{O}$	1) օքսիդիչ	Ա) 35
p) $\text{KMnO}_4 \rightarrow \text{K}_2\text{MnO}_4 + \text{MnO}_2 + \text{O}_2$	2) վերօք հատկ. չի դրսնորում	Բ) 25
q) $\text{KMnO}_4 + \text{H}_2\text{O}_2 \rightarrow \text{O}_2 + \text{MnO}_2 + \text{KOH} + \text{H}_2\text{O}$	3) վերականգնիչ	Գ) 14
n) $\text{KMnO}_4 + \text{SO}_2 + \text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{MnSO}_4 + \text{K}_2\text{SO}_4 + \text{H}_2\text{SO}_4$	4) վերօք երկակիություն	Դ) 6
		Ե) 5
		Զ) 15

Ո՞րն է ձիշտ պատասխանների շարքը.

- 1) ա3Ա, բ1Ե, զ4Գ, դ1Գ
- 2) ա1Ա, բ4Ե, զ1Գ, դ1Գ
- 3) ա1Ա, բ4Դ, զ3Զ, դ1Գ
- 4) ա4Բ, բ2Ե, զ3Գ, դ4Զ

17 Ա մոլ քանակով քացախսաթթու պարունակող ջրային լուծույթին ավելացրել են Ա մոլ քանակով նատրիումի հիդրօքսիդ: Ո՞ր կարող է լինել ջրածնային ցուցիչի (pH) տիրույթը և ինչու՞ :

- 1) pH < 7, քանի որ ստացված աղը հիդրոլիզվում է ըստ անիոնի
- 2) pH = 7, քանի որ ստացվում է չեզոք աղ՝ նատրիումի ացետատ
- 3) pH > 7, քանի որ ստացված աղը հիդրոլիզվում է ըստ անիոնի
- 4) pH > 7, քանի որ ստացված աղը հիդրոլիզվում է ըստ կատիոնի

18 Իռնական հավասարման տրված հատվածին՝ ..... + ... $\rightarrow \text{Cu}^{2+} + \text{H}_2\text{O}$, ո՞ր գույգ նյութերի փոխազդեցությունն է համապատասխանում:

- 1) պղնձի (I) օքսիդ և ֆտորաջրածնական թթու
- 2) պղնձի (II) օքսիդ և աղաթթու
- 3) պղնձի (II) օքսիդ և սիլիկաթթու
- 4) պղնձի (II) հիդրօքսիդ և աղաթթու

19-20. Տրված է քիմիական տարրերի հետևյալ շարքերը:

- 1) C, N, O, F
- 2) F, H, O, N
- 3) Na, C, Al, Si
- 4) S, C, P, Br

19 Ո՞ր շարք ներառված տարրերի բարձրագույն և ցածրագույն օքսիդացման աստիճանների տարբերությունն է նույնը:

- 1) 4
- 2) 1
- 3) 2
- 4) 3

20 Ո՞ր շարքի տարրերի բարձրագույն և ցածրագույն օքսիդացման աստիճանների տարբերություններն են 1, 2, 4, 8 համապատասխանարար:

- 1) 4
- 2) 1
- 3) 2
- 4) 3

21 Տրված մետաղներից մեկի հավասար զանգվածներով հիդրիդի և նիտրիդի խառնուրդը ջրով մշակելիս առաջանում է զագային խառնուրդ, որի խտությունն ըստ ջրածնի $2,658 \text{ k}$: Ω° ըն է այդ մետաղը:

- 1) Mg
- 2) Sr
- 3) Ba
- 4) Ca

22 Կալիումի կարբոնատի լուծույթ պարունակող երկու փորձանոթներից առաջինին U նյութ ավելացնելիս առաջացավ նստվածք, իսկ երկրորդին F նյութ ավելացնելիս կրկին առաջացավ նստվածք, սակայն միաժամանակ անջատվեց գագ: Համարակալված նյութերի հետևյալ շարքի՝ 1) HNO_3 , 2) AlCl_3 , 3) CH_3COOH , 4) NH_4Cl , 5) CaCl_2 , 6) NaNO_3 ո՞ր համարների հետ են համընկնում U և F նյութերը՝ համապատասխանաբար:

- 1) 2 և 5
- 2) 5 և 3
- 3) 5 և 2
- 4) 2 և 4

23 Միացություններում $+2$ օրսիդացման աստիճան ցուցաբերող երկու մետաղների հարաբերական ատոմային զանգվածների գումարը 89 k , իսկ տարբերությունը՝ 41 : Այդ մետաղների որոշակի զանգվածով խառնուրդը բաժանել են երկու հավասար մասի: Մի մասը աղաթթվի ավելցուկով մշակելիս անջատվել է ա լ (ն.պ.) գագ, իսկ մյուս մասը աղկալու ավելցուկով մշակելիս՝ հինգ անգամ քիչ ծավալով գագ: Որքա՞ն է մետաղների ելային խառնուրդի զանգվածը (գ):

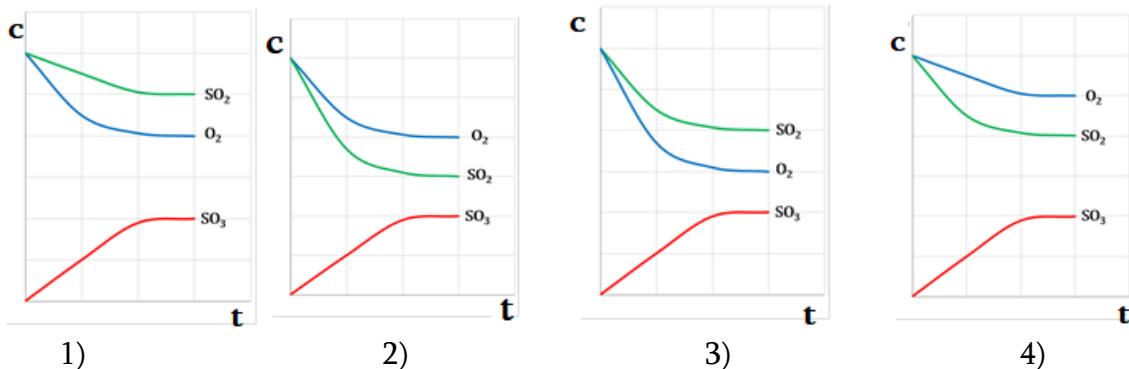
- 1) 1,4375a
- 2) 32,2a
- 3) 2,875a
- 4) 64,4a

24 Ω° ըն է ուրեազ ֆերմենտի առկայությամբ ջրային միջավայրում կարբամիդի քայլայման ռեակցիայի հավասարման գործակիցների գումարային թիվը:

- 1) 6
- 2) 3
- 3) 4
- 4) 5

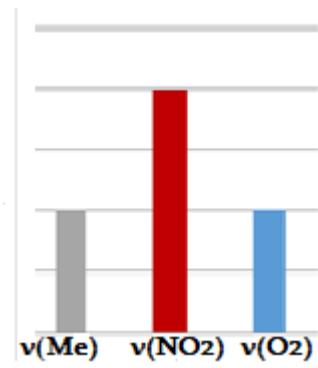
25

Ուեակտորում լցրեցին հավասար ծավալներով ծծմբի(IV) օքսիդ և թթվածին: Որոշակի ժամանակ անց ուեակտորում հաստատվեց հավասարակշռություն՝ $2\text{SO}_2(\text{q}) + \text{O}_2(\text{q}) \rightleftharpoons 2\text{SO}_3(\text{q})$: Տրված գրաֆիկներից ո՞րն է ճիշտ արտահայտում այս գործընթացի ժամանակ նյութերի կոնցենտրացիանների (C) փոփոխությունը ժամանակից(t) կախված:

26

Դիազրամի վրա պատկերված է նիտրատներից մեկի շիկացման արդյունքում ստացված արգասինքների մետաղի (Me), ազոտի (IV) օքսիդի և թթվածնի մոլային հարաբերակցությունը: Ո՞ր նյութի քայրայման արդյունքում կստացվի արգասինքների այսպիսի հարաբերակցություն:

- 1) Cu(NO₃)₂
- 2) KNO₃
- 3) AgNO₃
- 4) Hg(NO₃)₂

27 Որքա՞ն է $\text{HCOOH} + \text{C}_3\text{H}_7\text{OH} \rightleftharpoons \text{HCOOC}_3\text{H}_7 + \text{H}_2\text{O}$ հաթերացման ռեակցիայի միջին արագությունը (մոլ/լ.վ), եթե 20 ր ընթացքում մրջնաթթվի կոնցենտրացիան 2,4 մոլ/լ-ից նվազել է մինչև 1,6 մոլ/լ:

- 1) 0,00133
- 2) 0,002
- 3) 0,04
- 4) 0,00067

28 Որքա՞ն է Ca^{2+} -իոնների զանգվածը (q) CaCO_3 պարունակող հազեցած լուծույթի 1 լիտրում, եթե վերջինիս լուծելիության արտադրյալի (ԼԱ) թվային արժեքը $1 \cdot 10^{-10}$ է:

- 1) $4 \cdot 10^{-5}$
- 2) $1 \cdot 10^{-5}$
- 3) $4 \cdot 10^{-4}$
- 4) $6,2 \cdot 10^{-4}$

29 Անհրաժեշտ է նատրիումի քլորիդի ջրային լուծույթը մաքրել նատրիումի կարբոնատի խառնուկից: Ստորև ներկայացված նյութերի և գործողությունների շարքից օգտվելով կազմել անհրաժեշտ գործողությունների և ազդանյութերի ձիշտ հաջորդականությանը համապատասխանող քայլաշար:

1-նստվածքը ֆիլտրել, 2-աղաթթու, 3-թորել, 4-լուծույթը գոլորշիացնել,
5-ավելացնել (մինչև զագի(նստվածքի) անջատման ավարտը), 6-լակմուս,
7-կալցիումի քլորիդի լուծույթը, 8-ծծմբական թթվի լուծույթ:

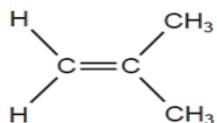
Ո՞րն է ձիշտ քայլաշարը:

- 1) 5784
- 2) 7514
- 3) 2513
- 4) 5816

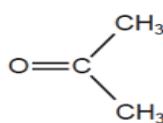
30 Ո՞րն է վինիլացետիլենի հոմոլոգների ընդհանուր բանաձևը:

- 1) $\text{C}_n\text{H}_{2n-6}$
- 2) $\text{C}_n\text{H}_{2n-4}$
- 3) C_nH_{2n}
- 4) $\text{C}_n\text{H}_{2n-2}$

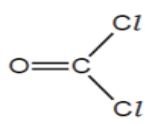
31 Ներկայացված մոլեկուլներից ո՞րն է առավել քննոային:

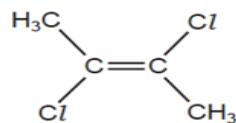
Ա

Բ

Գ

Դ

- 1) Դ
- 2) Ա
- 3) Բ
- 4) Գ

(32-33). Երկրորականի մոլեկուլում $C-H$ կապերի թիվը չորս անգամ մեծ է $C-Cl$ կապերի թվից:

32 Որքա՞ն է ածխածնային ուղիղ շղթայով իզոմեր երկրորականների թիվը:

- 1) 4
- 2) 3
- 3) 6
- 4) 5

33 Ուղիղ շղթայով իզոմեր երկրորականների հիմնային հիդրոլիզից ստացվածքանի իզոմեր երկատում սպիրտ կարող է փոխազդել թարմ ստացված $Cu(OH)_2$ -ի հետ՝ պղնձի ալկոհոլատի առաջացմամբ:

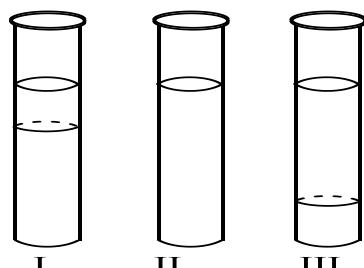
- 1) 3
- 2) 1
- 3) 4
- 4) 2

34 Բութ-1-ենը օքսիդացրել են կալիումի պերմանգանատով ծծմբական թթվի միջավայրում՝ տաքացման պայմաններում: Ո՞ր շարքում են համապատասխանաբար ներառված վերականգնիչի մեկ մոլեկուլի կորցրած էլեկտրոնների թիվը և ընթացող ռեակցիայի հավասարման բոլոր գործակիցների գումարը:

- 1) 10, 15
- 2) 6, 15
- 3) 4, 14
- 4) 10, 14

35

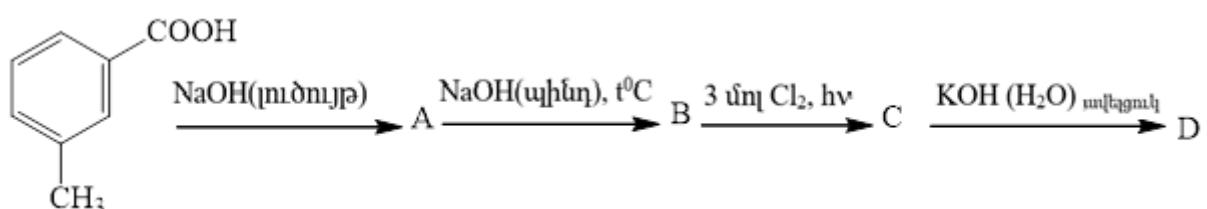
Ստորև ներկայացված է երեք փորձանոթ՝ I, II, III, որոնցից երկուստմ պարունակվում է 4-ական մլ բենզոլ, իսկ մյուսում՝ 4 մլ CBr₄: Դրանցից երկուսին ավելացրել են 1-ական մլ ջուր, իսկ մյուսին՝ 1 մլ էթանոլ: Ըստ նկարի որոշեք ո՞ր շարքում է ներառված յուրաքանչյուր փորձանոթի բաղադրությունը:

- 1) CBr₄ + H₂O (I), C₆H₆ + էթանոլ (II), C₆H₆ + H₂O (III)
- 2) C₆H₆ + H₂O (I), C₆H₆ + էթանոլ (II), CBr₄ + H₂O (III)
- 3) C₆H₆ + էթանոլ (I), C₆H₆ + H₂O (II), CBr₄ + H₂O (III)
- 4) CBr₄ + H₂O (I), C₆H₆ + H₂O (II), C₆H₆ + էթանոլ (III)

36

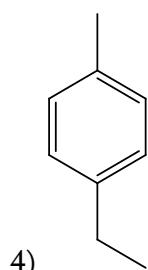
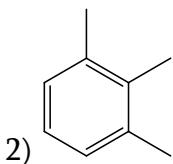
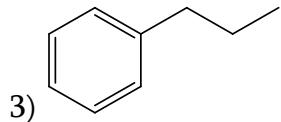
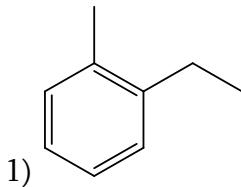
Ո՞ր շարք են ներառված B նյութի անվանումը և C ու D նյութերի հարաբերական մոլեկուլային զանգվածների գումարը:

- 1) 2,4,6,եռքլորտոլուոլ, 317,5
- 2) սոլուոլ, 317,5
- 3) մեթիլ բենզոլ, 160
- 4) եռքլորմեթիլբենզոլ, 124,5

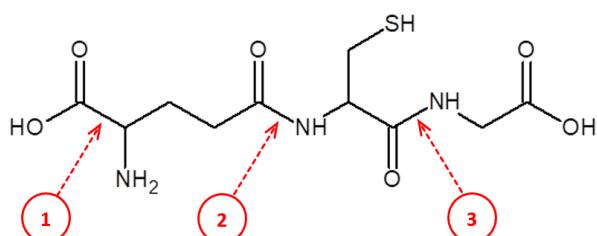
37

C_9H_{12} բանաձևով ածխաջրածինը փոխազդել է խիտ ազոտական և ծծմբական թթուների խառնուրդի հետ և ստացվել է $C_9H_{11}NO_2$ բանաձևով 4 իզոմերների խառնուրդ: Ո՞րն է ելային ածխաջրածնի բանաձևը:

38

Տրված է հետևյալ պեպտիդի մոլեկուլի ածխածնային կմախքի կառուցվածքը՝

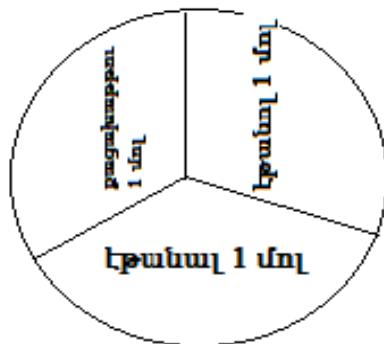

Ցուցանշված դիրքերից որոնցո՞ւմ տեղի կունենա քիմիական կապերի խօսւմ հիդրոլիզի ժամանակ:

- 1) 1,2 և 3
- 2) 1 և 2
- 3) 1 և 3
- 4) 2 և 3

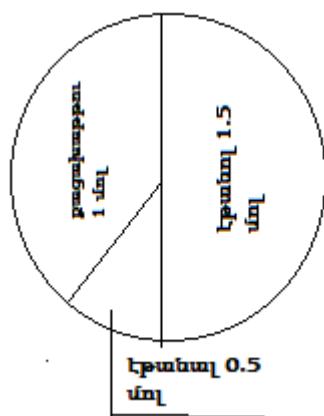
39

Դիագրամի վրա ներկայացված է եթիլ սպիրտից, եթանալից և քացախաթթվից կազմված խառնուրդի քանակական բաղադրությունը:

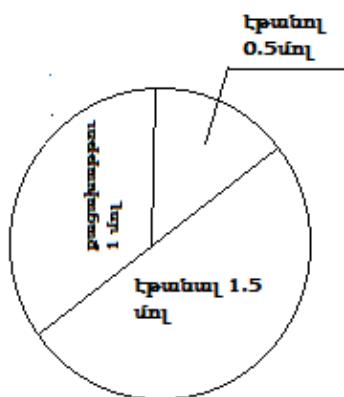

Խառնուրդի մեջ շիկացած պղնձե լար ընկղմելիս տեղի է ունեցել բաղադրիչներից մեկի դեմքություն, որի արդյունքում այդ բաղադրիչի քանակը պակասել է երկու անգամ: Ո՞ր դիագրամում է արտահայտված ստացված նոր խառնուրդում օրգանական նյութերի քանակական բաղադրությունը:

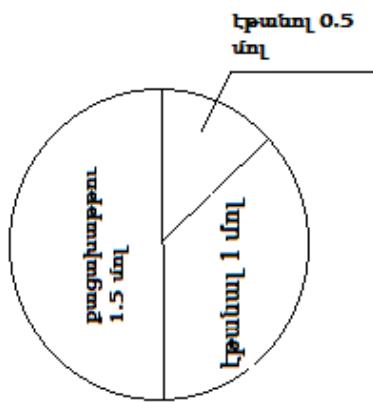
1)

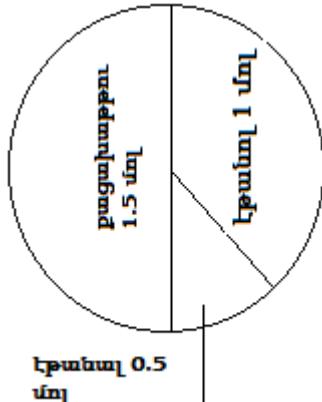
2)

3)

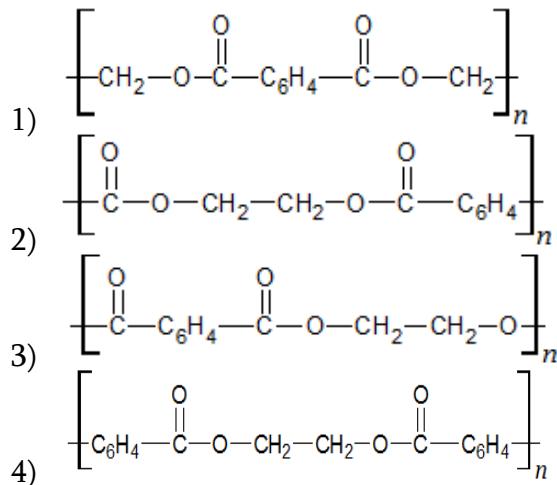

4)

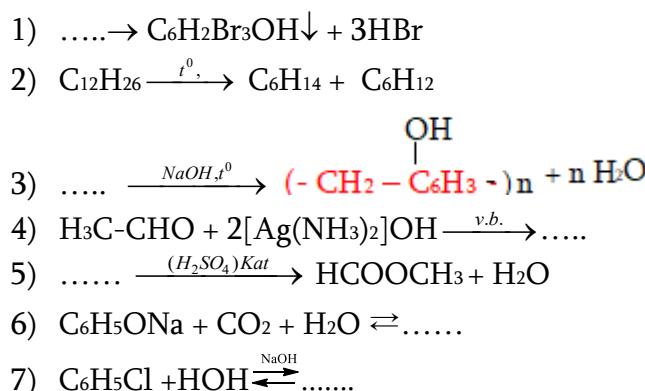
40

Պլաստիկ շերք պատրաստվում են պոլիմերից, որը ստացվում է տերեֆտալաթթվի ($\text{HOOC-C}_6\text{H}_4-\text{COOH}$) և էթիլենօլիկոլի ($\text{HO-CH}_2-\text{CH}_2-\text{OH}$) պոլիկոնդենսման ռեակցիայով: Ինչպես և կատակերվի այս պոլիմերը:

41

Տրված է քիմիական ռեակցիաների ուրվագրեր և դրանց հատվածներ (աջ կամ ձախ մասերը):

ա) Դրանցից ո՞րն է արտահայտում պոլիկոնդեսացման գործընթաց:

բ) Ո՞րն է արտահայտում էաթերացում:

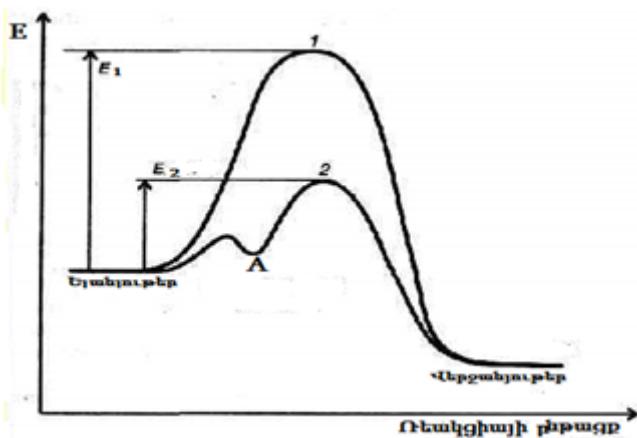
գ) Ո՞րն է քայքայման, ոչ դարձելի, էնդոթերմիկ առանց կատալիզատորի (կամ կատալիզատորով) ընթացող ռեակցիա:

դ) Ո՞ր ռեակցիայի միջոցով է հնարավոր հայտաբերել 6-րդ ռեակցիայի արդյունքում ստացվող օրգանական վերջանյութը:

Պատասխանը ներկայացնել, գրելով ռեակցիաների համարները, ըստ հարցերի հերթականության:

42

Ո՞ր պնդումներն են ճիշտ նկարում բերված ռեակցիայի ընթացքի էներգիական գծապատկերի վերաբերյալ:

- 1) Ելանյութ-վերջանյութ անցման ընթացքում էներգիայի և էնտրոպիայի փոփոխությունը կախված է կատալիզատորի առկայությունից:
  - 2) 1-կորը համապատասխանում է ռեակցիայի ընթացքին՝ առանց կատալիզատորի:
  - 3) 2-կորը համապատասխանում է ռեակցիայի ընթացքին՝ կատալիզատորի առկայությամբ:
  - 4) E_1 -ը ակտիվացման էներգիան է կատալիզատորի առկայությամբ:
  - 5) E_2 -ը ակտիվացման էներգիան է առանց կատալիզատորի:
  - 6) A կետը համապատասխանում է միջանկյալ կոմպլեքսային միացությանը:
  - 7) E_1 -ը ակտիվացման էներգիան է առանց կատալիզատորի:
  - 8) E_2 -ը ակտիվացման էներգիան է կատալիզատորի առկայությամբ:
- Որպես պատասխան ներկայացնել ճիշտ համարները աձման կարգով:

43

Որոշակի քանակով ալդեհիդի վերականգնումից ստացել են առաջնային սպիրտ, որի զանգվածը ազամով մեծ է ալդեհիդի զանգվածից: Նույն ալդեհիդի մեկ այլ նմուշի օքսիդացումից ստացել են կարբոնաթթու, որի զանգվածը կրկին ազամով մեծ է ալդեհիդի երկրորդ նմուշի զանգվածից: Այսուհետև իրականացրել են էսթերացման ռեակցիա ստացված կարբոնաթթվի և սպիրտի միջև՝ քանակական ելքով: Որքա՞ն է էսթերի մոլային բաժինը օրգանական նյութերի վերջնական խառնուրդում: *Որպես պատասխան ներկայացնել ստացված թվի հազարապատիկը:*

44

Տրված են պղնձի (II) սուլֆիդ, թթվածին (ավելցուկով), ազոտական թթու (խիտ) և ծծմբական թթու(խիտ): Գրեք չորս ռեակցիաների հավասարումներ տրված նյութերի միջև:

Որպես պատասխան ներկայացնել խիտ ծծմբական թթվի մասնակցությամբ ընթացող ռեակցիաների բոլոր գործակիցների գումարը:

45

Կալցիումի և ծծմբական թթվի փոխազդեցության ռեակցիայում միայն օքսիդացման-վերականգնման գործընթացին մասնակցել է 4,9 գ ծծմբական թթու, որն ընդունել է $1,806 \cdot 10^{23}$ թվով կեկտրոններ: Ի՞նչ զանգվածով(գ) կալցիում է փոխազդել:

46

Մեթանոլի, մեթանալի և մեթանաթթվի որոշակի զանգվածով խառնուրդը մետաղական նատրիումի հետ փոխազդելիս անջատվել է 5,04 լ (ն.պ.) զագ: Նույն զանգվածով խառնուրդի մեկ այլ նմուշը չեղոքացնելու համար պահանջվել է 0,15 մոլ նատրիումի հիդրօքսիդ: Չեղոքացումից հետո ստացված լուծույթը արծաթի օքսիդի ամոնիակային լուծույթով մշակելիս անջատվել է 0,9 մոլ մետաղ:

Քանի գրամ է ելային խառնուրդի զանգվածը (a): Որքան է մեթանալի մոլային բաժինը ելային խառնուրդում (b): Որքան է վերջնական լուծույթում ստացված աղի մոլային զանգվածը (c): Պատասխանը ներկայացնել (a - b · c) արտահայտության թվային արժեքի ձևով:

(47-48). Համապատասխան պայմաններում անմնացորդ փոխազդել են 7,5 գ զլիցինը և 15,75 գ սերինը՝ երկպեպտիդների առաջացմամբ:

47 *Քանի՞ զրամ երկպեպտիդների խառնուրդ կառաջանա:*

48 *Ի՞նչ ծավալով (մլ, ն.պ.) զազ կանգատվի բավարար քանակով նատրիումի և անոթում առկա վերջանյութերի փոխազդեցությունից:*

(49-50). Ածխածնի և ծծմբի 17 գ խառնուրդը խիտ ծծմբական թթվում լուծելիս անջատվել է զազային խառնուրդ, որում ածխածնի յուրաքանչյուր ատոմին բաժին է ընկնում թթվածնի ութ ատոմ:

49 Որքա՞ն է ածխածնի զանգվածը (q) ելային խառնուրդում:

50 Որքա՞ն է ծծմբական թթվի վերականգնման արգասիքի քանակը (m_1):

(51-52). Երեք սրվակներում առկա բարիումի հիդրօքսիդի, ամոնիումի կարբոնատի և քլորաջրածնի ջրային լուծույթների միջև գույզ առ գույզ փորձեր իրականացնելիս նյութերն ամբողջությամբ ծախսվեցին, ընդ որում երկու փորձի արդյունքում անջատվեց հավասար ծավալներով զագեր, երկու փորձի վրա ծախսվեց քլորաջրածնի հավասար քանակներ, իսկ չեզոքացման ռեակցիայի ընթացքում անջատվեց $22,6$ կՇ շերմություն ($H^+ + OH^- = H_2O + 56,5$ կՇ/մոլ):

51 Որքա՞ն է բարիումի հիդրօքսիդի նյութաքանակը (մմոլ) ելային լուծույթում:

52 Որքա՞ն է ամոնիումի կարբոնատի նյութաքանակը (մմոլ) ելային լուծույթում:

(53-54). 13,35 գ այսումինի քլորիդ պարունակող լուծույթին ըստ զանգվածի 24 % նատրիումի հիդրօքսիդ պարունակող որոշակի զանգվածով լուծույթ ավելացնելիս ստացվեց նատրիումի քլորիդի և հիդրօքսուայումինատների խառնուրդ պարունակող լուծույթ: Ստացված լուծույթին ավելցուկով աղաթու ավելացնելիս ստացվեց նոր լուծույթ, որում մեծ մոլային զանգվածով մետաղի քլորիդի նյութաքանակը 4,5 անգամ փոքր է փոքր մոլային զանգվածով մետաղի քլորիդի նյութաքանակից:

53

Որքա՞ն է հիդրօքսուայումինատների մեկական անիոններում OH իոնիքի գումարային թիվը:

54

Որքա՞ն է ավելացրած ալկալու լուծույթի զանգվածը (q):

(55-56). CaO-ի և MgO-ի հավասար զանգվածներ պարունակող խառնուրդին բավարար քանակով քլորաջրածին պարունակող 200 մլ ($\rho=1,0652$ գ/մլ) աղաթթու ավելացնելիս ստացվել է աղերի խառնուրդ, ընդ որում աղերից մեկի զանգվածը 1,76 գ-ով մեծ է մյուս աղի զանգվածից:

55 Որքա՞ն է օրոշիղներից յուրաքանչյուրի զանգվածը (մգ):

56 Որքա՞ն է մեծ մոլային զանգված ունեցող աղի զանգվածային բաժինը (%) վերջնական լուծույթում:

(57-58). 10,88 գ ցինկի քլորիդ պարունակող լուծույթին ավելացրել են 14 գ նատրիումի հիդրօքսիդ պարունակող լուծույթ: Հնարավոր ռեակցիաների ավարտից հետո նատրիումի տետրահիդրօքտոցինկատ պարունակող նոր լուծույթին ավելացրել են որոշակի ծավալով 1,6 մոլ/լ կոնցենտրացիայով քլորաջրածնի լուծույթ, ինչի արդյունքում անջատվել է նստվածք: Վերջինս ֆիլտրումով առանձնացրել են, ապա՝ շիկացրել մինչև հաստատուն զանգված: Պարզվել է, որ շիկացման ընթացքում պինդ նյութի զանգվածը պակասել է 0,45 գրամով:

57 Որքա՞ն է ֆիլտրատում մնացած մեծ մոլային զանգվածով աղի զանգվածը (մգ):

58 Որքա՞ն է ավելացրած քլորաջրածնի լուծույթի ծավալը (մլ):

(59-61). Տրված է ըստ ծավալի 10 % օգոն պարունակող օգոնացված թթվածին:

59 Ի՞նչ ծավալով (լ.ն.պ.) օգոնացված թթվածին է անհրաժեշտ 28 լ էթիլենը լրիկ այրելու համար:

60 Ի՞նչ զանգվածով (մգ) պինդ պարզ նյութ կանգատվի կալիումի յոդիդի ջրային լուծույթի մեջ 672 մլ օգոնացված թթվածին մղելիս:

61 Որքա՞ն է օգոնացված թթվածնի հարաբերական խտությունն ըստ $8 : 17$ ծավալային հարաբերությամբ ջրածին և հելիում պարունակող (համապատասխանաբար) զազային խտոնուրդի:

(62-64). 500 մլ տարողութրամբ չափից կոլքը լցրեցին քլորաջրածին գազով, ապա կոլքը բերանքսիվայր դիրքով ընկողմեցին ջրով լցված թասի մեջ: Եթե ջրի ներհոսքը դեպի կոլք դադարեց, կոլքի դիրքը ուղղեցին և պարզեցին, որ ստացվել է $0,97346 \text{ գ/սմ}^3$ խտությամբ 500 մլ աղաթթու: Այնուհետև կոլքի մեջ զցեցին որոշակի գանգվածով մետաղական նատրիում, ինչի արդյունքում ստացվեց $3:1$ մոլային հարաբերությանք ալկալի և աղ պարունակող նոր լուծույթ:

62 Որքա՞ն է դեպի կոլք ներհոսած ջրի գանգվածը (q), եթե փորձի պայմաններում գազի մոլային ծավալը 25 լ/մոլ է:

63 $F^{\circ}\text{N}_2$ ծավալ (մ^3) կզբաղեցնի քլորաջրածինը նորմալ պայմաններում:

64 Որքա՞ն է նատրիում իոնների գանգվածը (m_q) վերջնական լուծույթում, եթե էլեկտրոլիտների դիսուլվան աստիճանը 1 է:

(65–67). 65,48 գ աղաթթվի մեջ որոշակի զանգվածով երկարի տաշեղներ «լուծելիս» լուծույթի զանգվածն ավելացավ 1,62 գրամով: Ստացված լուծույթի մեջ ընկդմեցին ցինկի թիթեղ և պահեցին մինչև հնարավոր ռեակցիաների ավարտը: Պարզվեց, որ թիթեղի զանգվածը պակասել է 0,92 գրամով:

65 Որքա՞ն է երկարի տաշեղների զանգվածը (մգ):

66 Որքա՞ն է քլորաջրածնի զանգվածը (մգ) ելային լուծույթում:

67 Որքա՞ն է աղի զանգվածային բաժինը (%) վերջնական լուծույթում:

(68-70). Միավակենստ մետաղի ացետատի 459,25 գ պարունակող լուծույթը ենթարկել են կեկտրոլիզի իներտ կեկտրոդների կիրառմամբ՝ մինչև աղի վերջանալը: Կաթոդի վրա անջատվել է միայն մետաղ, իսկ սառեցվող անողի վրա՝ երկու գազից կազմված 92,4 լ (ն.պ.) գազային խառնուրդ:

68 Որքա՞ն է անողի վրա անջատված մեծ մոլային զանգվածով զազի հարաբերական խտությունն ըստ ջրածնի:

69 Ի՞նչ զանգվածով (q) արգոն է անհրաժեշտ ավելացնել անողի վրա անջատված երկու զազերի 92,4 լ (ն.պ.) խառնուրդին՝ 39,45 գ/մոլ միջին մոլային զանգվածով երեք զազերի խառնուրդ ստանալու համար:

70 Որքա՞ն է կաթոդի վրա անջատված մետաղի զանգվածը (q):